

VERBOND VAN VLAAMSCH-HOLLANDSCHE VEREENIGINGEN, overkoepelend orgaan van Vlaams-Hollandse verenigingen in Nederland.

Gedurende de Eerste Wereldoorlog weken vrij veel Vlamingen naar Nederland uit. Een bijzondere groep vormde echter de op het einde van de oorlog uitgeweken activisten (**activisme**). Samen met Noord-Nederlanders die met hen sympathiseerden, vormden zij al spoedig verenigingen.

Verenigingen die via het Verbond van Vlaamsch-Hollandsche Vereenigingen samenwerkten, concentreerden zich vooral te Amsterdam (Vlaamsch-Hollandsche Vereeniging Guido Gezelle, 1926), Den Haag (Vereeniging voor Vrij Vlaanderen, vanaf 1923 genaamd Hou en Trou), Rotterdam (Flandria, **Jan Wannyn**) en Utrecht (Vlaamsch-Hollandsche Vereeniging, later vervangen door een plaatselijke afdeling van de **Stichting Noord-Nederland-Vlaanderen**). De **Groot-Nederlandsche Vereeniging** te Eindhoven kan men ook wel bij het Verbond rekenen. Hoewel niet uitsluitend bestaande uit oud-activisten, stonden zij ideologisch dicht bij de in Nederland opgerichte **De Dietsche Bond** (1917) en het in Nederland geredigeerde en uitgegeven weekblad *Vlaanderen* van Josué de Decker. De diverse verenigingen hielden in de plaats van vestiging lezingen over Vlaanderen en het Vlaamse vraagstuk. Ze wezen in het algemeen de Belgische staat af en propageerden een politiek **Groot-Nederland**. Het Verbond onderhield regelmatig contact met de Vlaams-nationalistische politici van de **Frontpartij**. Al deze organisaties werden in juli 1941 door de Duitse bezetters opgeheven.

LITERATUUR: A.W. Willemsen, *Het Vlaams-nationalisme. De geschiedenis van de jaren 1914-1940*, 1969².

PIETER VAN HEES*